

Yttrande

Klagande: Migrationsverket

Motpart: Hylte kommun

Saken: Statlig ersättning enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för insatser för asylsökande m.fl., asylersättningsförordningen

Inställning

Hylte kommun (kommunen) motsätter sig bifall till överklagan och anser att Förvaltningsrättens dom ska fastställas.

Grunder

Kommunen hänvisar i huvudsak till vad som anförts i ansökningshandlingarna till Migrationsverket och i processen i Förvaltningsrätten. Därutöver tillägger kommunen följande.

1. De kostnader Hylte kommun sökt ersättning för är strukturella merkostnader som ska ersättas enligt 5 § asylersättningsförordningen

Asylmottagandet är en statlig uppgift. Staten ska ersätta kommunerna för de merkostnader som asylsökande barns skolgång medför (se RÅ 2007 ref. 14). Tolkningen av 5 § asylersättningsförordningen ska göras i ljuset av dåvarande regeringsrättens uttalande.

Bestämmelsen om extraordinära utbildningskostnader syftar till att ersätta stora, oförutsebara kostnader som inte täcks av schablonersättningen. I äldre förarbeten anges att kostnader för exempelvis skollokaler inte täcks av schablonen, eftersom asylsökande barn och elever förväntas inrymmas i befintliga lokaler (prop. 2000/01:115 s. 24).

När en kommun på kort tid tar emot ett väldigt stort antal asylsökande barn och elever rymmer dock inte befintliga lokaler alla. En kommun kan inte heller förväntas planera för och hålla lokaler beredda för ett mycket större antal barn och elever än som kan förväntas utifrån kommunens demografi. Detta särskilt med hänsyn till att lokalförsörjning tillhör de frågor som kräver mycket långsiktig planering. Kommunen måste därför istället vid dessa tillfällen iordningsställa nya lokaler, inte sällan på

mycket kort tid. Det blir en faktisk, kännbar och oundviklig kostnad för kommunen. Kostnaden är en direkt konsekvens av asylmottagandet. Den ska därför belasta staten och kommunen ska ersättas för dessa extraordinära kostnader genom 5 § asylersättningsförordningen.

Ett mycket stort antal asylsökande barn och ungdomar anvisades till Hylte under åren som föregick ansökan. För att klara av lokalförsörjningen för skola och förskola har kommunen varit tvungen att snabbt ordna s.k. moduler. Det hade inte varit möjligt för kommunen att undvika kostnaden. Behovet av ytterligare lokaler hade inte uppstått utan det stora antal asylsökande barn och ungdomar som anvisats till kommunen. Migrationsverkets tolkning får till följd att kommuner riskerar att få betydande merkostnader som en direkt följd av ett statligt åtagande. Om en sådan ändring i rätten till ersättning för extraordinära kostnader varit avsedd vid den språkliga justeringen av regeln hade det kompletterats av en redogörelse för hur kommunen ska ersättas i de fall dess faktiska kostnader överstiger schablonbeloppet. För att upprätthålla ett fungerande och kvalitativt mottagande även vid en framtida ökning av antalet asylsökande krävs det att staten möjliggör ersättning till kommuner för såväl extra kostnader kopplade till individer med särskilda behov som höga, oförutsebara kostnader av mer generell karaktär.

2. Det krävs inte att kommunen styrker att de lokaler ersättningen gäller har krävts för att rymma just de elever som ansökan avser

Det framgår inte av förarbetena till den nya asylersättningsförordningen att ersättningen är avsedd att vara begränsad till kostnader som på individnivå är kopplade till specifika barn och elever. Av äldre förarbeten angående mottagandet av asylsökande och flyktingar framgår att statlig ersättning för extraordinära kostnader kan avse strukturella merkostnader (prop. 1989/90:105 s. 26). Om den språkliga justeringen i förordningen varit avsedd att ändra innebörden av bestämmelsen på det sättet att det inte längre finns utrymme att ersätta strukturella merkostnader skulle det ha framgått av förarbetena. Kommunen anser därför att den tolkning Migrationsverket gjort saknar stöd i förordningen och dess förarbeten. Det räcker istället att kommunen kan visa att den samlade kostnaden är hänförlig till barn och elever som omfattas enligt 3 §. Detta har Hylte visat genom de underlag som skickats in tidigare.